

Zápis z 19. jednání Výboru pro udržitelnou energetiku RVUR

středa 15. února 2017 od 14:00 hod, v prostorách společnosti PwC Česká republika, budova City Green Court, Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4

Přítomní: Ivan Beneš, Jiří Beranovský, Filip Černoch, Jakub Černohorský, Vlastimil Diviš, Josef Fiřt, Jiří Gavor, Štěpán Chalupa, Eduard Janeček, Petr Kalaš, Ivo Kaplán, Jiří Karásek, Tomáš Kazda, Martin Kloz, Jiří Koželouh, Šárka Machotková, Jaromír Marušinec, Jan Motlík, Antonín Panák, Tomáš Pelánek, Jiří Pohl, Irena Plocková, Jan Ruml, Jana Simonová, Vladimír Sochor, Jiří Spitz, Václav Šebek, Václav Trejbal, Karel Vinkler.

Omluveni: Jiří Bendl, Václav Bartuška, Vladislav Bízek, Jana Cicmanová, Dana Drábová, František Hrdlička, Jaroslav Klusák, Jaroslav Knápek, Jiří Krátký, Jaroslav Maroušek, Edvard Sequens, Miroslav Šafařík, Milan Ščasný, Radim Šrám.

Projednáání Předběžné pozice vlády ČR k legislativním návrhům zimního balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ a k implementaci Energetické unie.

Výjimečné jednání bylo svoláno za účelem sestavení pozice výboru k zimnímu energetickému balíčku (Winter Package, WP) a s cílem sjednocení energeticko-klimatického pohledu. Bylo upozorněno na zprávu o ČR z pera WEC (World Energy Council) a na Redrawing Energy Map (IEA).

1) Irena Plocková podrobně seznámila s problematikou v prezentaci „Čistá energie pro všechny Evropany „zimní balíček“ Energetické unie“(přílohy)

Diskuse:

Je zajímavé porovnat náklady (viz tabulka) s přínosy z omezení externích nákladů na zdraví především ve snižování zdravotně rizikových látek, což by pravděpodobně pokrylo náklady. Problematické snižování zdravotně rizikových látek by se měla věnovat i vládní úroveň nejen samotný výbor.

Jiří Fiřt představil své připomínky.

Doporučuje se provést podrobnější rozklad návrhů.

Je třeba hledat cestu jak dosáhnout úspor 27% - 30% a jak je efektivně financovat.

Je důležité maximálně využívat EU fondy!

Je třeba do odůvodnění započítat zdravotní přínosy a snížení externích nákladů a škod.

Svaz průmyslu a dopravy nechává zpracovat studii scénářů úspory EE pro cíle mezi 27-40% energie. Je pravděpodobné, že náklady na úspory budou větší, než se předpokládá.

Studie bude k dispozici širší odborné veřejnosti a bude představena na výboru. Snižování spotřeby tepla a modernizace budov pravděpodobně zvýší zájem o spotřebu elektřiny. OPPIK se z nedostatku zájmu pravděpodobně v některých oblastech nevyčerpá. Úspory lze dosáhnout v průmyslu, ale ten nemá zájem. Průmysl 4.0 bude náročný na spotřebu elektřiny.

Výbor pro udržitelnou energetiku musí zvažovat všechny možnosti, včetně zapojení nebo nezapojení jaderné energie.

Závěry:

Zmiňované náklady na zvýšení energetické účinnosti jsou zároveň impulzem a investicemi pro ekonomiku a modernizaci.

Pro vytvoření energetické unie bude potřeba značné množství dat.

Pracovní skupiny MPO (příloha), které se věnují WP, zatím fungují odděleně, ale jejich úsilí se spojí. Diskuse se povedou během celého r. 2017.

Bez dalších nástrojů a opatření budou všechny „levné“ způsoby úspor vyčerpány již do roku 2020.

Závěry:

VUE se považuje za součást diskusí o zimním energetickém balíčku. Padla řada postřehů, jako je třeba více zahrnout hlediska externalit, problematiku klimatu i zdraví do WP i národních dokumentů. Celkově je balíček přijímán pozitivně.

2) Štěpán Chalupa prezentoval předběžnou rámcovou pozici (návrh textu v příloze).

Lidstvo směřuje ke stu procentům OZE.

Komora obnovitelných zdrojů energie vypracovala na žádost Ministerstva průmyslu a obchodu celkem tři pozice k vybraným částem Winter Package. Konkrétně se jednalo o:

pozici k recastu RED II (28. 12. 2016),

o odpovědi na otázky MPO (12. 1. 2017) a o pozici k Rámcové pozici k návrhu směrnice o energetické účinnosti (31. 1. 2017).

Nyní předkládáme pozici k Předběžné rámcové pozici ČR k celému balíčku (v příloze).

Diskuse:

V návrhu WP je již započítávání OZE do úspor, což je logické a dlouho očekávané. Zahrnování externalit je základem úspěchu pro celou společnost.

ČR nemá aktuální energetický dokument, který by reflektoval za posledních několik let mezinárodní závazky ke klimatu, včetně pařížských.

Jsme chudá země na fosilní paliva a ani zde není významně velký potenciál úspor, takže když jsou organizovány úspory, tak je to v našem zájmu. Je dobré se nejprve shodnout na vlastním postupu a pak se vyjadřovat k WP a co možno nekriticky. Jára da Cimrman charakterizoval situaci „Když nevím, kam jdu, pak nevím, jestli jsem zabloudil“. ČR by si měla ujasnit vlastní cíle a pak může zaujmout stanoviska k (upřesněnému) návrhu WP i s ohledem na pařížské závazky.

Když se dohadovaly hodnoty pro OZE a EE, tak byly spíše minimalistické. Nová směrnice říká, že státy mají přijít s vlastními příspěvky a komise pak vyčíslí, zdali se dosáhne cílených 27% úspor.

Návrh stávajícího stanoviska ČR hlavně vyjadřuje nedůvěru k různým drobnostem ve WP. To ale není cílem procesu, WP je jistá vize a my se s ní téměř ztotožňujeme.

Stávající rámcové stanovisko žádá spíše o vysvětlení.

Závěry:

Hlavní soustředění je třeba směřovat k tvorbě národního plánu, upřesnit kvantitativní zapojení OZE a to komunikovat s EK.

MPO původně dostalo termín pro všechny rámcové pozice v lednu, vyjednali ale odklad do půlky března. Úřad vlády potřebuje rámcové pozice pro jednání. Rámcové stanovisko je potřeba, abychom se už mohli k věcem vyjadřovat v EU. EE 30% je unijní cíl, ale stále je možnost, že EK bude mít mandát hovořit do národních plánů. Je zvláštní, že předběžná rámcová pozice byla již schválena.

Vykazování úspor na PZE na spotřebě PZE a KSE je nejasné.

Jsou cíle EE a OZE, za celou EU. Trend takto jednoznačně směřuje. Cíle nejsou přehnané.

Je otázka, jak bude EK regulováno na jednotlivé státy, aby se celkového cíle dosáhlo?

Je to stanovené v reportu věnovanému řízení (Governance). Státy budou přicházet s návrhy. Pokud nebudou cíle stačit, pak se obrátí znovu na členské státy, aby případně doplnily. MS by to měl v klimaticko-energetickém plánu zohlednit.

EU v KSE má již nyní splněno do 2020. Dokud je pouze národní závazek, není vynutitelný (čl. 3 na modelu PRIMES 2007). Jakmile ale vznikne energeticko-klimatický plán, tam už nějaká vynutitelnost být může. Problém je čl. 7, kde jsou úspory ze skutečné KSE o 1,5% ročně. Můžeme tedy plnit čl. 3 a ne čl. 7. Spočítali jsme, že splněním čl. 7 dosáhneme do roku 2030 úspory 33% podle PRIMES.

Komise bude mít možnost přes národní plán kontrolovat plnění.

Samotné cíle problémem nejsou.

Je třeba ladit vymáhání.

Není třeba odmítat WP a je třeba zainvestovat zde k jeho plnění. Proti cílům nejsou námitky a ani není třeba pesimismu MPO.

Z hlediska energetiky je jednotná a silná EU velkou výhodou i pro ČR. Zatím jsme toho stále duševně hodni, tak je třeba k výzvě přistupovat vstřícně.

Není vhodné místo, které by data průběžně zpracovávalo, což odůvodňuje vznik energetické agentury.

Je třeba začít pracovat na národním plánu a národním dokumentu.

Celkový cíl je logický, motivační a konkretizovaný.

V úterý je Energetické fórum na Žofíně a předseda výboru bude vystupovat před premiérem s výstupy výboru.

Měl by být nástroj na vymáhání a vykazování OZE.

Je velká vůle k cílům balíčku a ve všech 8 pracovních skupinách je WP spíše přijímán.

Celkově je návrh přijímán a výbor nemá negativní stanovisko. Je pouze doporučení k objasnění vykazování na primárních zdrojích.

Je nejasnost, zdali není vykazování u jaderné energetiky nevýhodné.

Pracovní skupiny zpracovaly přehledné stručné dokumentace z původních dokumentů, které mají cca 1000 str.

Závěry:

Výbor se ztotožňuje s cíli EU a způsob a mechanismus cílů by se měl podložit kvantifikovanými analýzami dle konkrétních situací. Mechanizmy by měly být racionální.

Vítá se propojení klimatu a energetiky s rozšířením o zdravotní externality. Je třeba si všimnout stimulujících hledisek.

Vzhledem k tomu, že Francouzi, kteří mají jadernou energetiku dominantní, asi nebudou znevýhodněni WP a proto i mohou být naše obavy z vykazování JE zbytečné.

Závěry a doporučení:

Je jednoznačný souhlas s propojením témat klima a energetika do společné klimaticko-energetické agendy s doplněním o zdravotně-environmentální hlediska externích škod.

WP a jeho cíle jsou vítány, ale v detailech je třeba jej upřesnit, aby byl možný jednoznačný výklad.

Tajemník rozpošle prezentace a zápis na webové stránky Úřadu vlády ČR.

Příští jednání bude 2. března 2017.

Zapsal: RNDr. Jiří Bendl, CSc. – tajemník výboru

5 příloh